

«Costa Brava segle XXI», més enllà del sol i platja

MARC VICENS

Des que el 1920 es va inaugurar a Lloret de Mar el primer hotel de la Costa Brava, la fisonomia del litoral s'ha transformat radicalment, de manera que difícilment podríem reconèixer, a les postals que s'emporten els turistes, la platja que antigament abraçava la vila. Tot i que Lloret s'ha convertit en un desafortunat exemple del turisme de masses –que tan bé va saber promoure el règim franquista–, la veritat és que a la resta de la costa gironina el culte al sol i a la platja s'han acabat legitimant, amb més o menys encert, com un model de progrés socioeconòmic. Així, no ens ha de sorprendre que els paratges evocats per Ferran Agulló o Josep Pla contrastin tant amb un territori sotmès a la voracitat de l'especulació que, en bona part, ha acabat sent ocupat per l'asfalt i el ciment. Ara, passats cent anys des que el litoral gironí fos batejat amb el nom de *Costa Brava* i amb motiu de l'organització de diferents esdeveniments per commemorar la data, s'ha reactivat el debat sobre el present i el futur de la zona. En aquest context, l'exposició «Costa Brava segle XXI», presentada a la Fontana d'Or de Girona, evi-

dencia la voluntat de confegir una imatge de la costa que vagi més enllà dels tòpics estereotipats i que defugui la representació i els discursos estandarditzats que s'han generat a l'entorn de l'evolució d'aquest indret geogràfic. Tot i que l'objectiu de la proposta no és oferir una anàlisi crítica sobre els processos de transformació que han format l'actual paisatge costaner, sí que convida a descobrir els clarobscurs al voltant dels quals, a llarg de cent anys, s'ha bastit un imaginari de la Costa Brava associat a l'evasió, l'oci o l'exaltació romàntica del paisatge. A través de l'obra d'onze artistes –Eugènia Balcells, Jordi Bernadó, Mireya Masó, Pere Noguera, Ester Partegàs, Perejaume, Tere Recarens, Mireia Sentís, Montserrat Soto, Eulàlia Valldozera i Mayte Vieta–, s'articula una mirada múltiple i diversa, que pretén sobrepassar les concepcions reduccionistes del valor geogràfic de la costa. Sense eludir les paradoxes i contradiccions inherents a un territori en constant mutació, indaga en els llegats natural, històric, cultural i social. D'aquesta manera, l'exposició acull un ampli ventall de visions, que van des d'un quefer artístic qüestionador a propostes de caire més líric.

Encara que sigui tímidament, «Costa Brava segle XXI» fa visibles aspectes conflictius d'una realitat sovint desfigurada. Amb tot, resulta imprescindible seguir reflexionant sobre el suposat triomf d'un model de desenvolupament que ha permès l'explotació desmesurada del territori i la destrucció irreversible de part del patrimoni natural.

Ingràvid, a Figueres

Amb l'inici de la nova temporada, Figueres ha acollit el festival de cultura contemporània *Ingràvid*. Si bé en anteriors edicions, amb el nom de *Maçart*, el festival s'havia celebrat a *Maçanet de Cabrenys*, els organitzadors han apostat per fer un gir al projecte amb el canvi de seu. Així, les activitats programades palesen la intenció de superar el marc de treball anterior i oferir una proposta més ambiciosa, que centra el seu objectiu principal a trencar les barreres que separen l'espectador de l'art i buscar noves estratègies d'implicació amb el públic